

Hammarbyiten

MEMLEMSBLAD FÖR HAMMARBY IDROTTSFÖRENING, STOCKHOLM-SÖDER • NR 23 • MARS 1970

Ur spår — här kommer vi... För 31 år sedan vann Ulla Jansson sitt första DM på skidor — i Småland. Fortfarande håller hon toppklass, vilket hon har bevisat denna snörika vinter, då vår skidsektion skurit många och vackra lagrar. Den här bilden har vi fått från Västerviks-Tidningen och vi tackar så mycket. Ulla är värd att bli vår omslagsflicka den här gången... för inte så länge sedan hade vi ett initierat porträtt på just henne. Men om man förstår göra sån värdefull PR för Hammarby som Ulla gjort så får man finna sig i att bli omnämnd flera gånger.

ULLA JANSSON

I våra led har vi två personer som i 25 år tillhört sektionen och i mångt och mycket satt sin prägel på vår verksamhet. Alla förstår nog att det är de två eldsjälarna Ulla och Torsten Jansson det är frågan om.

De har med aldrig sinande entusiasm jobbat för sektionen. Torsten med sitt lugna, vänliga sätt att tackla uppgifterna och Ulla med sin friska optimistiska gåpåanda har gjort dom till ett föredöme för såväl unga som gamla.

Ulla är värd sitt eget kapitel, hon har ett unikt idrottsliv bakom sig. Trots att hon snart uppnår den åldern då normala svanskar anses mogna för pension tycks det som Ulla tänker lägga ytterligare några aktiva idrottsår till sina övriga. Envisheten att hänga med har väl sitt ursprung från mörka Småland som hon härstammar från.

Att Ulla och Torsten kom med i HIF och skidsektionen berodde på tursam tillfällighet. Calle Ahrgren, som 1964 var ledare för skidflickorna, var tillsammans med Lennart Bogestedt ute vid Flaten en kväll och körde i det träningsspår sektionen lagt upp där. Samtidigt forsade en kille omkring med tjei i hasorna runt spåret i högt tempo. Vad är det för några undrade Calle, som blev nyfiken. Trots mörkret kunde han så småningom konstatera vilka de var. Han kom ihåg Ulla som i slutet på 40-talet tävlade för Enskede där också Torsten var med och framgångsrikt tävlade på skidor och i skidorientering.

Calle med sin vanliga gåpåanda dök på dom och frågade vilken klubb dom tävlade för. Vi tävlar inte, vi bara tränar, jag vill försöka komma igång igen efter ett långt uppehåll och Torsten för att motionera och hålla sig i form. Calle kom ihåg henne från 40-talet då hon var bäst i Stockholm och tillhörde dessutom Sverige-elite.

Det visade sig att Ulla i början av 50-talet börjat få ont i ryggen och varit tvungen att operera sig två gånger. Det plus att hon fick sin första son 1952 gjorde att det blev ett långt uppehåll med idrottandet. Nu försökte hon komma igång igen efter att ha fått sin andra son 1963. 1965 var hon i full gång igen med sin andra idrottskarriär och började synas i prislister.

Trots hennes intensiva tävlande året runt har hon alltid ställt upp och hjälpt till i föreningsarbetet som prisansaffare, ordnat med bröd och kaffe vid styrelsemöten, månadsmöten, luciafirande och liknande samt ryckt in med städning, tvätt och dylikt när det behövts. Kort sagt allt som det inte talas om så mycket när det gäller att värdera föreningsarbetet. Inte att förglömma den populära så kallade soppträningen vid Hammarbygården.

Att skriva om Ullas alla idrottsprestationer skulle bli en hel bok, det konstaterar man efter att ha varit i tillfälle att titta i hennes klippböcker. Ett försök till sammanfattning av toppen på resultatberget är nog så intressant.

Ulla tävlade på skidor framgångsrikt för Nässjö IF. Så bra att hon 1945 hade vunnit två Götalandsmästerskap, ett 10-tal DM samt en mängd andra tävlingar.

1945 var ett bra år med Götalandsseger, DM-etta och en 14:e plats på SM 10 km som toppar. SM-resultatet betraktades på den tiden som en mycket bra prestation av en "sörlänning". Hon be-

lönades med Smålands Dagblads pokal för bästa idrottsprestation i Nässjö 1945.

Året därpå gjorde hon sensation genom att komma 3:a på SM 10 km. Det var ett resultat som gav genljus i skidvärlden. En smålandstjej som utmanade norrländskorna, det var någonting enastående.

Vad sägs om följande SM-serie på 10 km:

1945	.....	14	1948	.....	4
1946	.....	3	1949	.....	6
1947	.....	6	1950	.....	10

1949 var Ulla uttagen till skidlandslaget och tävlade på VM i Lahti där hon kom 6:a.

1947 flyttade Ulla till Stockholm och började tävla för Enskede med fortsatta framgångar. 1950 hade hon kämpat till sig bland annat ytterligare 7 DM-titlar.

Sedan kom det långa uppehållet till i början på 60-talet då hon började sin andra karriär som inte slutat än. Ytterligare 24 DM i längd och skidorientering har hon lyckats samla in, varav 14 individuella.

Vasaloppet har Ulla också provat på. Första gången 1949 som 23-åring då det i samband med Vasaloppet anordnades en längdtävling på två mil för damer som Ulla sensationellt vann i kamp med eliten. 2 mil på den tiden ansågs som väldigt långt för damer.

Men tiderna förändras. 32 år senare, 1981 som 55-åring, var det dags för Ulla att köra dom 9 milen från Sälen till Mora och det klarade hon på 7 timmar 15 minuter.

Ulla var nog en av dom första tjejerna som prövade på skidorientering, en gren som ansågs passa endast dom riktigt tuffa killarna. Hon deltog som ensam tjej bland killarna i Tuna IK:s skidorientering 1961. Det gick inte så bra med desto bättre gick det 1970 i Örebro på första Riksmästerskapen för damer i skidorientering där Ulla placerade sig som 3:a. SM för damer arrangerades sedan första gången 1972.

Ulla har även givit sig på friidrott ibland som melanspel när hon inte haft något annat för sig.

Hemma i Nässjö vann hon i ungdomen DM på 800 samt 5 km gång. 1977 söm 53-åring var det dags igen. VM för veteraner skulle avhållas i Göteborg på Slottsskogsvallen, 2.670 deltagare från 45 nationer. Där måste självklart Ulla vara med.

Ulla ställde upp i 6 grenar i klass för 50–55 år. Resultat 5 silvermedaljer på resp 400, 1500, 3.000 och 10.000 m banlöpning och 10.000 m terränglöpning samt 1 bronsmedalj i gång 5.000 m. Undrar hur många tjejer i Svedala som kan springa en sådan mängd lopp utan specialträning.

Lidingöloppet är något som Ulla specialiserat sig på. Hon har genomfört 17 stycken och segrat i klass D 50 fyra gånger. Ett av loppen genomförde hon trots att hon på en orienteringstävling veckan före fallit och skadat sig svårt i höger arm så den var gipsad från axel till hand. Hon hade då passerat dom 60 åren. Undra på att hon blir kallad stålmormor och krutgumma.

Efter det Ulla kom till Stockholm började hon orientera med stor framgång som fortfarande håller i sig. Vad sägs om följande grädde på moset.

21 DM-tecken	.....	individuellt
6 DM-tecken	.....	budkavle
1 veteran-SM	.....	1975 i klass D 50
1 veteran-SM	.....	1980 i klass D 56

forts. nästa sida

- 1 veteran-SM ..... 1983 i klass D 56
- 1 veteran-SM ..... 1984 i klass D 59
- 1 veteran-SM ..... 1987 i klass D 60
- 1 veteran-VM i Lahti ..... 1983 i klass D 55
- 1 veteran-VM i Österrike . . . 1987 i klass D 60

Ulla har med början 1971 genomfört 16 stycken 5-dagarsorienteringar och aldrig kommit sämre än 4:a sammanlagt. Hon har vunnit 5-dagars 7 gånger och har 24 etappsegrar.

Nog kan vi vara överens om att Ulla är en ovanlig idrottstjej, utan överdrift kan man nog säga att hon är unik. En tjej som vi kan vara stolta över att ha i våra led.

Utän att på minsta sätt glömma alla som jobbat och stått i för skidsektionen så kan man utan att ta till för mycket säga att Ulla och Torsten har vi mycket att tacka för.

Torstens meritlista i sammandrag:

Ordförande	6 år
Sekreterare	6 år
I styrelsen	5 år
Gruppledare	8 år
Stugfogde	2 år
Tävlingsledare Hammarbyloppet . . .	11 gånger
Tävlingsledare DM	6 gånger

I detta kapitel "En trio skidlöparflickor", har vi berättat något om tre av våra framgångsrika flickor. På motsvarande sätt skulle vi ha berättat om flera trioler manliga ledare av olika slag, men detta har vi avstått ifrån. Torsten måste nämnas i samband med Ulla och han får representera alla fantastiskt duktiga ledare vi har och har haft inom skidsektionen.

Ulla Distriktsmästare 1947.

Ulla segrare Veteran-VM 1987.

• Utdrag ur Rekordmagasinet nr 17 1946. Hela baksidan på den legendariska idrotts-tidningen var en tecknad serie om Ulla Mårtensson.

ULLA JANSSON är en storslagen orienterare och skidåkare.

Och trots att hon snart fyller 70 år är

hon fortfarande segerrik som få - och har absolut inga planer på att sluta tävla.

- Orientera kommer jag att göra så länge jag lever, säger Hammarby IF:s egen superkvinna.

HON ÄR "BAJENS" JÄRNLADY

Ulla Jansson har idrottat så länge hon kan minnas. Redan som 15-åring åkte hon skidor genom de småländska skogarna, och blev tidigt en duktig skidåkerska och vinnare. Och efter att ha vunnit ett flertal DM och ett SM-brons värvades hon från Nässjö till Enskede IK.

I samma veva började hon också att orientera - och gjorde sig snabbt ett namn även inom den sportgrenen.

Skiddrottningen blev också snabbt en orienteringsstjärna, som 1965 började tävla för Hammarby IF.

Men hon var framgångsrik redan på 1940-talet (se faksimil ur Rekordmagasinet uppe till vänster), och är det än i dag.

Ulla Jansson har totalt åtta slutsegrar i 5-dagars, otaliga DM-tecken och hur många segrar det blivit totalt, det har hon själv ingen aning om:

- Det är faktiskt så många att det är svårt att hålla reda på allt det där,

säger Ulla Jansson, som hellre talar om tjusningen med att orientera:

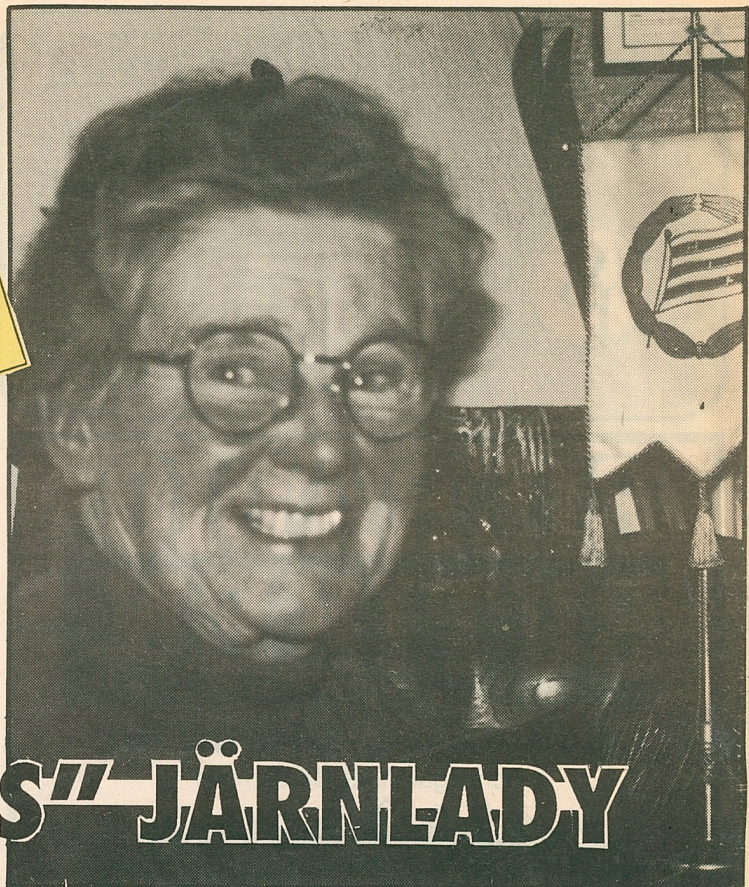
- Det är en naturupplevelse. Både huvudet och kroppen får sitt när man är ute i skogen. Och roligast av allt är ju självklart nattorientering. Det är så spännande att vara ute mitt i kolsvarta natten och leta efter små lyktor.

Skidorientering talar Ulla också varmt om. Hon var en av de första svenska kvinnorna inom sporten.

En hel livstil

Men fortfarande är det ändå "vanlig" orientering hon gillar mest. Om somrarna brukar Ulla och maken **Torsten** åka riket runt för att delta i olika orienteringstävlingar.

- Vi brukar sova i bilen när vi är ute och "turnerar", berättar Ulla. Det hela handlar egentligen om ett sätt att leva. Dessutom tror jag att jag har en liten tävlingsrackare i mig. Det finns ju ingen större tillfredsställelse än när man står och stämplar vid sista kontrollen och får höra att man leder.

• Kalla henne superkvinna, järnlady eller vad som helst - orienteraren Ulla Jansson, 69, är still going strong och vinner fortfarande lika ofta som för 50 år sedan.

Foto: ÅSA ANDERSSON

- Orienteringen betyder så oerhört mycket för mig att jag ibland kan åka ändå upp till Sundsvall eller Sälen över en helg bara för att få tävla.

Att Ulla vikt sitt liv åt sporten - och Hammarby IF - går inte att ta miste på. Dels för att hon minst av allt ser ut som en blivande 70-åring, dels för att hela hennes hem i Enskede är dekorerat med segerpokaler, diplom och utmärkelser. Och bland alla dessa är det en som Ulla är extra stolt över:

- Jag fick Hammarby IF:s bragdmedalj som första kvinna. Den är jag mycket glad över.

Men det är förstås inte bara Ulla som är glad. Alla sanna hammarbyiter känner sig också stolta - över att ha en så duktig och framgångsrik idrottskvinna med i föreningen.

En som vunnit Lidngölloppet fyra

år i rad på exakt samma sluttid.

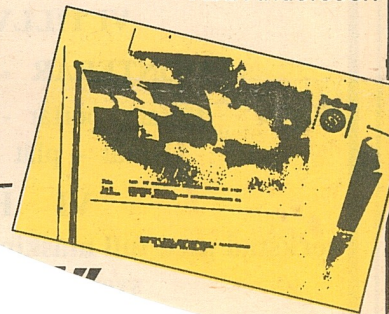
En som varit uttagen till skidlandslaget, och dessutom vunnit DM i orientering och skidorientering 75-80 gånger.

En som fortfarande springer 30-40 orienteringstävlingar för Hammarby IF varje år.

En som i år vann DM i både kort- och långdistans, trots att hon var tio år äldre än alla andra.

En som kommer att idrotta för "Bajen" så länge hon lever.

Åsa Andersson

"Bajens Järnlady har stämplat ut för Gott"

Tyvärr så har jag den tråkiga nyheten att förmedla till er att Ulla Jansson har gått ur tiden. Ulla gick bort den 19 dec 2013.

Vi inom Hammarby orientering har mist vårn äldste medlem och vårn mest lysande stjärna under 1960,70,80 och 90-talet, ja så länge var Ulla aktiv i Bajen OL. Att här och nu gå in på Ullas alla segrar inom Orientering och Skidor skulle ta mej hela Januari månad ut. Så jag avstår ifrån det. Men ni ska få ett litet axblock av vad denna "JärnLady" gick och vann under sin karriär.

8st slut segrar i 5-dagars

4st segrar i Lidingöloppet 10km (alla på ca 48.30 och här talar vi sista "milen" ingen tjej mils tjafs direkt)

DM segrar inom OL och skid-OL enligt Ulla själv så låg antalet omkring 75-80st därav flertalet för Bajen.

Jag stannar här nu. Jag tror ni förstår att jag kan fortsätta ett tag till.

Ska avsluta detta lilla minnesord om Ulla, med att nämna det pris som nog Ulla var mest stolt över. I alla fall så nämner hon det i en tidnings intervju ifrån tidigt 90-tal.

1972 fick nämligen Ulla tilldelat sig Hammarby IFs Bragdmedalj. En Medalj som utdelas varje År av Hammarbyveteranerna. 1972 var ett bra Idrotts år för Bajens sektioner så även fotbollen fick en medalj. Det var en ung kille ifrån Malmö som hade kommit till Bajen ungefär samtidigt som Ulla. Han säsong hade varit ganska bra det året. Vem det var? Det var Ronnie Hellström. han blev en rätt hyfsad målvakt sen.

Så jag är tacksam över att ha fått varit med under en del av Familjen Janssons framfart i Bajen OL/Skidor. Det har varit lärorikt kan jag säga.

Även min Gata Handelsvägen har blivit en ikon fattigare.

Vi hade bra koll på Ullas form, när hon med bestämda steg knatade ner mot Enskede IP.

Fan vi borde resa en staty i Margareta Parken över Ulla.

Det vore nått det.

Så Farväl Ulla och Tack för alla dessa decennier i Hammarbys Tjänst

Sammanställt av Tom Svensson Ordf Hammarby IF OF

Omslagsbild ifrån Hammarbyiten Mars 1970

Text sida 1&2 Hammarbyskidor 50års Jubileumsbok

Tidningsintervju Hammarbybladet 1993

Minnesord Hammarby IF OFs hemsida av Tom Svensson

HAMMARBY

ORIENTERING